

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razun nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Dunaj 27. (Zbornica poslancev.) V nadaljevanju razprave o odgovoru na interpelacijo zaradi kuge, so govorili poslanci dr. Fournier, dr. Jarosiewicz, dr. Chiari, Daszynski in Wrabetz. Vsi so povdarjali, kako važna da so bakteriološki raziskavanja in so se izrekli proti temu, da bi se ustavili ti poskusi. Krščanska socijalista Schneider in Leopold Steiner sta se izrekla proti barakteriološki poskusom v mestih in sta ostro napadala Žide. Vladni zastopnik, ministerjalni svetnik dr. Kusy je podal obširno pojasnilo o celi stvari, kakor tudi o naredbah proti razširjanju kuge, o katerih je rekel, da zadoščajo popolnoma.

Dunaj 27. (Zbornica poslancev. — Konec.) Generalni govornik dr. Lueger je izjavil, da stranka krščanskih socijalistov ni proti znanstvenemu raziskovanju, pač pa proti temu, da se isto zlorablja pod pretvezo znanosti. Govornik je nasvetoval, naj se občna bolnica na Dunaju preosnuje tako, da bode zadostovala napredku sedanjega časa.

Poslanec Kareis (svobodna nemška zveza) je odbijal napade na Žide in na dvornega svetnika Nothnagelna. Na to je bila razprava končana.

Prihodnja seja bode 4. novembra.

Dunaj 27. (Zbornica poslancev.) Minister za nauk, grof Bylandt-Rheidt, je rekel, da v ožgled veliki važnosti bakterioloških raziskavanj se niti ne more govoriti o kakšni omejitvi istih. Minister je rekel, da se enaki zavodi v drugih mestih nahajajo v ravno takem položju in delajo na isti način kakor zavod na Dunaju. Nadalje je rekel minister, da so se z ozirom na veliko razburjenost prebivalstva začasno ustavili poskusi z bacili. Sicer pa da se more znanosti na ljubo marsikaj poskusiti, ako je o tem tudi življenje v nevarnosti.

PODLISTEK.

Kralj & Comp.

Slika s počitnic.

»Ne vem, če bi se mogla naučiti naša Milka vso dolgo ulogo... V samostanu se je sicer učila najlože in večkrat sodelovala na kakšni predstavi v največjih ulogah. Sedaj pa ne vem...« je prigovarjala druga gospa mama.

In tretja drugje zopet drugače...

In četrta...

Pa gospod župnik je znal dobro odgovoriti vsem prigovorom, in pregnati vse pomisleke. Nabrajal je gospice za petje in igro in — ne da bi bil morda hotel — za ples. Gospice so rade obljubovale; prijetno se jim je zdelo v družbi visokošolcev, ki so znali tako dobro zabavati...

Pa glejte spaka! Ko je minilo nekoliko poskusenj in so se že poslala vabila v tisk, je odstopila Ločanova Milka, češ, da papa nikakor ne dovoli, da bi ona sodelovala; da se pa rajši tako skrega z mama, kakor si še nikoli ni upal...

In županova Emica je prišla nekega večera in dejala, da je od danes zanaprej ne bo več, ker je papa ne pusti. Tudi ta se je bil odločil, da eventuelno oponuje svoji soprogji do skrajne skrajnosti...

Dunaj 27. Večerno poročilo o kugi se glasi: Stanje postrežnice Pecha je neizpremenjeno in brezupno. V izmečkih strežnice Hoehegger ni nikakih kužnih bacilov, telesno se počuti dobro. Strežnica Göschl, ki se nahaja v observatoriju, trpi na vnetju požiralnika. Enkrat je metala iz sebe. Ostali se počutijo dobro.

Dunaj 27. Zveza nemške ljudske stranke je jednoglasno sklenila, da pozove svoje zastopnike iz konference načelnikov v levici. Krščansko-socijalna zveza je sklenila, da jemlje izstop nemške ljudske stranke obžalovanjem na znanje, ker pa se s tem preneha nemška vzajemnost, bode stopala samo od časa do časa v posvetovanje z načelniki ostalih nemških strank. Klub katoliške ljudske stranke je izjavil, da bode stranka vedno skrbela za kulturni napredek in veljavo vse monarhije in v ta namen neodvisno od vlade povspesovala verske, politične in gospodarske interese. Komuniké nemške napredne stranke izreka, da smatra stranka delovanje konference načelnikov, kakor skupni organ, poteklim, da pa bode tudi v bodoče bolj kakor kdaj težila po skupnem delovanju vse nemške levice.

Budimpešta 27. (Zbornica poslancev.) Predsednik, sklicevaje se na pravilnik, ni hotel dati prečitati obširne peticije — s katero se zahteva samostojno carinsko območje in da naj se ustanovi samostojna narodna banka. V nadaljevanju razprave o dnevnem redu so govorili poslanci od levice. Poslanec Bartak je izjavil, da ne dovoli levica nikakega dnevnega reda in je predlagal, naj se določi razprava o idemnitetni predlogi na 15. dan decembra. Na to je bila seja zaključena.

Pariz 27. Danes se je pričela obravnava glede revizije procesa Dreyfus. Obravnava se je danes vršila mirno.

Pariz 27. Ministerski predsednik Faure je vprašal Dupuisa, ako je pripravljen, da sestavi novo ministerstvo. Dupuis je zahteval, naj se mu da časa

»Zakaj pa? Gospice, povejte vsaj, zakaj se vam ne dovoli?« so vpraševali v mrzličenem strahu visokošolci in ostali prireditelji veselice.

»Ne vem natanko«, je odgovarjala Emica.

Medicinec Lemež pa je bil pri gospici v milosti, in zato mu je povedala vse po pravici.

»Veste, gospod Lemež! Zadnjič so bili pri nas v gostilni zdravnik Štupa, ta neutrudljivi pivec, mesar Lukač, moj papa in tisti Košar, ki trguje s smrekovim lubjem. Njim se je pridružil Ločan, ki je prišel v Mali trg z culico v roki, sedaj pa ima denarja nakopičenega, da je strah (saj veste, za svojo Milko, katere ne more oddati nikamor!) Pogovarjali so se to in ono, jaz sem pa poslušala v kuhinji. Pa je bleknil ranocelnik Štupa, ki še ud »Bralnega društva« ni, da naj gospodje nikaner ne hodijo na veselico, ki se napravlja, oziroma, naj ne dovole svojim gospicam hčeram, da bi sodelovale.

»Zakaj ne?« so ga barali. — »I zato, ker se napravi veselica v korist »Bralnega društva«. Vprašam vas le, gospodje«, je nadaljeval Štupa, ta nemškutar, »zakaj bi mi denar nosili »Bralnemu društvu«? Ali bi ne bilo to zapravljanje? Če se društvo ne more vzdrževati s svojimi rednimi dohodki — ni vredno, da obstoji! Nima sposobnosti! Naj se razruši!« — In da-si vsi ljudje poznajo tega pijanca in nemškutarja Štupo, da je velikanški osel, vendar so mu vsi pritrdili... Zato ni

do jutri, ker mora poprašati prej posamezne osebe. V političnih krogih se že imenujejo imena bodočih ministrov.

Nacijonalizem in socijalizem v Avstriji.

IV.

Pa ne le centralizmu, ampak tudi temu nasprotnemu sistemu: deželnemu federalizmu odreka pisec možnost za rešenje jezikovnega vprašanja. Svojo trditev podkreplja pisec jako jedinstavno. Centralizem pomenja absolutizem, federalizem pa ni nič drugega, nego centralizem z manjšo obsežnostjo — torej je tudi federalizem je posebna oblika absolutizma! Ako bi prišlo do federalizma, bila bi razlika le ta, da bi na mesto jedne velike centralistiške države dobili več manjih centralistiških držav. Če torej odklanjamo centralizem, moramo tudi federalizem, ker sti obe obliki jedno in isto! Ako je centralizem škodljiv v cesarstvu avstrijskem, bil bi istotako škodljiv v kraljestvu Češkem.

Tako sodi pisec o federalizmu in ga — obsoja. Mi se nočemo postavljati po robu temu menjenju piščevemu, saj nismo bili nikdar federalisti v navadnem zmislu te besede, saj vemo tudi mi, da od federalizma, v kolikor zahteva isti, da bi se dala še večja moč v roke zgodovinsko razvrščenim pokrajinam, nimamo mi Slovenci pričakovati ničesar dobrega. Razkosanost naroda slovenskega na 6 upravnih skupin je absolutno zadosten argument za to trditev našo. V Istri, v Trstu, na Koroškem in Štajarskem in morda tudi na Goriškem bi ostajal slovenski živelj brezpraven v vsakem pogledu. Le v osrednji pokrajini bi prišel naš živelj do nadvladja po federalizmu — ali kaj bi moglo postati tudi iz Kranjske notri v sredi med brezpravnimi, ginečimi ro-

več Ločanove Milke, zato ne bo več mene in zato je danes poslednjič tukaj Lukačeva goska in Košarjeva gos...«

Lemež je povedal to nakano svojim tovarišem. To so bili hudi!

A oplašiti se niso dali!

»Mislijo gospoda, da nam s tem onemogočijo veselico!« vpil je Kralj. »Pa jim pokažemo, da so se hudo vsteli... Osebnost jih pojdemo vabit, kaj ne Lemež in Goslar... In če jih ne bo — vse jedno, pojdemo pa po kmečke ljudi. Saj naša veselica nima samo namena, zabavati gospoda, temveč tudi kmečko ljudstvo — in to še v prvi vrsti!«

* * *

Visokošolci so torej šli na kmete agitovat, da bi se veselica obnesla čim sijajnejše.

Imeli so srečo; zakaj vsi so jih imeli radi. Možaki in gospodinje, ker so se radi menili žnjimi in jim često povedali kakšno šaljivo; fantje, ker so šestokrat pili v gostilni in drug drugemu napivali; dekleta, ker so z visokošolci tako lahko plesala in se njih šalam tako lahko smejale...

V nedeljo pred veselico so se zbrali zopet fantje in dekleta v Smolevi po svoji navadi in zaplesali, da se je sukalo še drevje okoli hiše...

(Pride še.)

jaki?! Naj je deblo še tako zdravo, ali nikdar ne bode donášalo sadu, ako mu sekira sproti seče veje in mladje. Neprenehano se mu zgublja življenja sok in slednjič mora zamreti tudi ono. Nam torej ni povoda, da bi prigovarjali člankarju, ker odklanja deželno avtonomijo.

Pisce pa odklanja tudi idejo-ljubljeno Slovenec: združeno Slovenijo. Tu bi hoteli administrativno združiti vse pokrajine, v katerih Slovenci sestavljajo večino prebivalstva. Ali povsodi je manjšin — tako meni pisec —, ki bi se upirale takemu rešenju, a rešenje, ki ne bi zadovoljilo vseh, ne bi bilo rešenje.

Torej tudi po taki poti ni možno rešiti narodnega vprašanja.

Pisce se spominja narodne avtonomije. Ta pot mu je simpatična. Združenje narodov, to je tudi cilj socializma in vendar — odklanja pisec tudi to pot. Odklanja pa jo zato, ker Avstrija sploh ni zmožna, da bi nastopila to pot. Samouprava narodov bi po njegovem mnenju značila pogubo Avstrije!! S to trditvijo se je pisec srečno povrnil zopet — da-si gotovo ni hotel tega — na stališče onih, katere je obsodil najprvo in najstrožje — na stališče nemških centralistov in je tako pokazal ynovič, da je sedanji socializem v svojih konsekvencah vedno protislovanski.

Tu se torej že moramo najodločneje postaviti po robu sodbi avktorjevi o namišljeni neveljavnosti načela narodne samouprave. Naše globoko uverjenje je bilo vsikdar in je danes, da narodna samouprava je jedina oblika, ki more dati Slovencem zadostno garancijo za obstanek in razvoj v vseh odlomkih naroda!

Priznано bodi sicer, da pisec navaja tudi razloge za svojo trditve o nemožnosti, da bi Avstrija mogla nastopiti pot federacije narodov. V Avstriji je prebivalstvo tako pomešano, da bi bilo tudi po uvedanju samouprave povsodi manjšin, ki bi bile izročene večinam na milost in nemilost. A če bi hoteli — tako argumentuje člankar — ustvariti kakov zakon za varstvo manjšin, bi se pa morali povrnuti zopet k načelu — centralizma.

In vendar nima prav. Mi smo povedali že večkrat, kako umevamo narodno samoupravo. Za vsaki narod naj bi se ustvarili posebni juridični organi, zbori, ki naj bi skrbeli za vse kulturne potrebe vseh odlomkov naroda brez ozira na to, v kateri deželi bivajo isti!! S tem bi se odpravil glavni vir zla, ki je v tem, da jedna narodnost reže drugi kulturni kruh. Ume se, da navadno — krivično. Saj vidimo, kako se godi v Poreču, Trstu, Gradu in Celoveu in povsodi, kjer bijejo strasti jedna ob drugo. Res je sicer, da bi se obsežja pravice v posamičnih, jezikovno mešanih krajih ne dala ločiti prav za las. Toda pomislimo, da glavni vzrok sedanjim strastim je nezaupanje, je neka nervoznost in razburjenost, ker je vse vznemirjeno in v večnem strahu, da mu nasprotnik zopet odnese kje kos prava. Čim bi pa navstalo pomirjenje, ko bi narodi videli v posebnih organih zanesljivega varuha njih kulturnim potrebam, bi odjenjala tudi nervoznost, odnehalo bi nezaupanje, odnehalo bi sovraštvo in narodnostne večine bi ne imele več pravega razloga, da bi manjšinam odrekale pristoječa jim prava. Seveda nočemo reči, da bi ne bilo nikdar nikakega spora. Tako smešni nismo. Spori bodo vedno, dokler bodo ljudje — ljudje se svojimi slabostmi. Ali glavno je, da bi enkrat prenehala sedanja strupenost bojev, da bi se nasprotstva ugledala vsaj v toliko, da bi se ljudje mirno in stvarno razgovarjali med seboj.

Definicija, ki jo je dal člankar v »Akademije« o pojmu naroda, je prava in jedino točna. Narod ne sestoji iz toliko in toliko ljudij, bivajočih v teh in teh pokrajinah, ampak iz toliko in toliko ljudij, govorečih isti materini jezik. Istotako je povedal točno, da avtonomija naroda ni avtonomija, ako ne obseza vsega naroda. No, menimo, da je s tem gospod pisec podal najizdatnejši argument za take juridične organe, o katerih smo govorili ravnokar.

A pisec meni — kakor že rečeno —, da tako samouprava ni izvedljiva v Avstriji ter navaja za to trditve še jeden razlog. Ta bi bil: ker bi jednokopravnari narodi stremili po združenju se soplemeniki ne glede na državne meje in potem — da Avstrije ne bi bilo več!!

Iz dokazovanja piščevega izhaja dosledno suha žalostna resnica: da v Avstriji ni prostora za jednokopravnost narodov!

To je pesimizem, ki ni opravičen. Pa mi bi menili tudi, da gospod pisec — prosimo, oprostite! — ni napisal tega pesimističnega zaključka svojega toliko iz prepričanja, ampak veliko bolj zato, ker mu je bilo do tega, da je mogel izvesti zaključek, kakošnega si je želel. Obsodil je centralizem, obsodil je federalizem, obsodil je administrativno združenje Slovencev, obsodil je narodno avtonomijo, obsodil je vse, da je le mogel reči: v socializmu je jedina rešitev!! In da je mogel, označivši veliki socialistiški ideal: svoboda posamičnika, svoboda naroda, svoboda človeštva, priti do trditve, da narodno vprašanje more rešiti le družba, ki se je razvrstila svobodno, po svoji volji in spoznanju.

Seveda bi sodili mi navadni ljudje, da bi bil moral avktor, zabeleživši ta diktum, še le začeti prav govoriti — toda napravil je previdno piko in zaključil članek.

Kdor hoče »rešiti« človeštvo iz »bestijalnosti«; kdor se je lotil velikanske naloge preobrazbenja človeške družbe v zmislu pravice, svobode in ljubezni — ta ne sme biti velik le v negaciji, ampak tudi v pozitivnem pouku. S tem ni pomagano prav čisto nič, ako pripoveduje kdo: to ne velja nič, to ni dobro, to ni prava pot, ampak povedati mora tudi najprvo, kaj je dobro, in potem pokazati tudi na pot, kako priti do tega dobrega! Tu pa nas je pustil avktor na cedilu. Družba, ki se razvrsti po svoji volji in spoznanju, to je splošna fraza, ki predpostavlja nekaj, česar ne doživimo nikdar: da bi bili vsi ljudje istega menenja. Družba človeška naj se torej razvrsti svobodno! V ta namen pa bi se morala zopet odločiti za to ali ono obliko ukupnosti. Kaj pa potem, če se v tej »svobodni družbi« pojavijo različna menenja, o tem, katera oblika bi bila boljša?! Potem bi imeli zopet tisti nedostatek, ki je po mnenju piščevem jedini vir vsemu zlu: večine in manjšine in morali bi zopet iskati ta ali oni »forum«, ki bi razsojal!

Torej? Lahko je pač razvijati lepe teorije in postavljati trditve, ali na trdih tleh realnega življenja, kjer učinkujejo človeške slabosti in nedostatnosti človeštva, tudi najlepše teorije — niso izvedljive absolutno. Povedal je pisec pač, da bi se človeška družba morala razvrstiti »svobodno« in po svoji volji, ali načina ni povedal, kako naj bi se pojavila ta svobodna volja, a še manje je povedal, kaj potem, ako bi ta »svobodna volja« ne bila — soglasna?! Lahko je grajati, lahko je obsojati, ali svetovati pravo in potem tudi dokazati, da je to res pravo: to je težko. To je čutil tudi gospod socialistiški avktor in je o pravem času — zaključil članek.

DOPISI.

Iz Grada, 26. oktobra 1898. (Izv. dop.)

Znanstveno-slovstveni klub ak. društva »Triglav« v Gradu, ustanovljen v zimskem tečaju l. 1898/99, se je otvoril slovesnim načinom dne 22. oktobra t. l., dostojno proslavivši tudi v krogu tukajšnje akad. mladine stoletnico rojstva zaslužnega našega pesnika-buditelja Iv. Vesela-Koseskega. V to otvoritveno sejo so bili popovabljeni vsi člani in starešine društva, kakor sploh vsi graški Slovenci in drugi Slovani, zanimajoči se za prospeh našega društva, kateremu povabilu so se tudi odzvali v precejšnjem številu, da je bila dvorana gostilne g. Kaube-ja natlačeno polna. Radi tega je bil tudi naprošen glasbeni klub, da poveča slovesnost se svojim sodelovanjem, na čemer mu bodi na tem mestu izrečena srčna zahvala, zlasti pa požrtvovalnim gg. solistom.

Ko se je napravil red po dvorani, je otvoril t. č. klubov reditelj, g. St. Krmavnar, slavnostno sejo. Po pozdravju dobrodošlim gostom in drugim tovarišem je povdarjal govornik kratkimi besedami važnost tega kluba, rekši, da se je v prvotnem zabavno-literarnem »Triglavu« kmalu v začetku ustanovil podoben slovstveni klub, iz katerega so izšli mnogi znani slovstveniki, misleci in dejatelji slovenski, možje, ki so delovali v blagor in prospeh domovine tako na kulturnem, kakor na gospodarstvenem polju. Podobnega pomena ni možno torej odrekati tudi temu novoustanovljenemu klubu, ki se ima smatrati sadom vseučiliškega shoda v Lju-

bljani in ki bodi istotako pripravljavna šola za bodoče delavno življenje.

Ob premoru, ki je sledil temu nagovoru, je zapel zbor Sattnerjevo kompozicijo Gregorčičeve »V tihi noči«, na kar je podelil reditelj besedo slavnostnemu govorniku, tovarišu Maksu Pirnatu. V čast klubu je imenovani izborni rešil svojo ne-lahko nalogo, podavši zbrani družbi točno in pregledno sliko Veselovega življenja, njegovega delovanja in važnosti njegovega pojava ne le v slovstvenem, temveč še veliko bolj v političnem oziru, ker je Koseski prvič se svojimi pesniškimi umotvori budil in dramil slovenske rojake za vseobči narodni pokret, in drugič sam tudi dejanski nastopal v prvih vrstah političnih rodoljubnih delavcev; saj je bil on glavni sodruknik Bleiweisovih »Novic«. Največi učinek pa je dosegel govornik z mnogovrstnimi značilnimi rekli iz pesnikovih del, navedši tudi večje odlomke znamenitejših pesnij, kakor »Vojaške«, »Bralcem« »Novic«, »Kdo je mar?«. Pravično ocenivši tudi tehniške vrline in zasluge pesnikove za razvoj mile nam materinščine, omenil je govornik završuje, kako je tudi slovenski narod velikansko narodno slavnostjo in spominsko ploščo hvaležno počastil spomin moža, ki si je postavil sam najtrajnejši spomenik, spomenik »aere perennius«, svojimi nesmrtnimi deli. Govornik je povzel navzoče, najtudi oni časte spomin tega moža posebno s tem, da se vedno ravnajo, kakor po žiljenjski maksimi, po zlatih njegovih besedah, geslu našega društva: »Biti slovenske krvi bodi Sloveneu ponos!«

Govoru je sledilo zaslužno burno odobranje.

S kratko zahvalo gostom na obilni udeležbi je zaključil reditelj na to prvo klubovo sejo.

Pričela je živahna, ne prisiljena zabava, na kateri se je odlikoval pevski zbor mnogimi umetnimi in narodnimi pesnimi, zlasti pa pevski kvartet, čisto živahnemu pozdravljan.

Želeti in nadejati se je, da se oglasi k prekoristnemu klubu še več členov, ki bodo složnim in pridnim sodelovanjem omogočali še več takih zabavno-koristnih večerov, kakor je tudi upati, da se z vspevanjem drugih klubov, posebno glasbenega, — h kateremu naj bi pristopilo še veliko členov — razvije vsposodno in prijetno družabno življenje v društvu »Triglav«. »Bruno«.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 28. oktobra.

K položaju. Konservativni »Vaterland« piše: »Razmerje med vlado in večino je menda pojašnjeno. Vest nekaterih listov o na novo nastalih resnih težavah, so menda le tip-ljaji ali takozvane »pobožne želje«. V dotičnih krogih se označajo ta sporočila kakor tendenciozna«.

To vest potrja nekaj, na čemer itak nismo mogli dvomiti več: »Zveza« ostane v večini in večina bode podpirala vlado.

Kakor rečeno: po komunikeju »Zveze«, da-si lakonično kratkem, je bilo proglašeno že, kar potrja gori »Vaterland«, ali zabeležili smo to, da s tem v zvezi beležimo tudi nastopno, kar pišejo o stvari od — druge strani. A jedno in drugo — v zmislu dane besede — za sedaj brez komentarja. Od posebne strani pišejo torej:

»Spor med Jugoslovani in vlado je menda poravnán. Kdo da je oni, ki se je o tem pokazal odjenljivega, to se vsakako dozna kmalo. Mnogo Slovani niso dobili. Nekaj morda. Ali, kdo more reči o viseči ravani, da je že došla do miru? Kar je danes resnično, postane lahko že jutri neresnično. V ta hip ni možno določiti, da so se konsolidovali odnošaji. Saj bomo videli kmalu, da-li bode konsolidacija trajna, kakor je želeti«.

Toliko o večini. Sama ugibanja in ni nič drugega. Zato pa smo dobili iz opozicije velevažnih vesti. Tiste slovite Gemeinbürgschafti — ni več!! Razbila se je ob svoji lastni ničvrednosti in nemožnosti. Jedno glasovanje v nagodbenem odseku je zadoščalo, da se je porušila velika fikejja. V nagodbenem odseku je predlagal namreč levičar dr. Gross, naj se preko vladnih predlog preide na dnevni red. S tem je prišel trenotek, ko je trebalo pokazati barvo in vzeti nase veliko odgovornost na zgoraj, oziroma zdolaj. Te poskušnje ni prestala nemška vzajemnost: odpadla je nemška svobodna zveza in odpadli so liberalni veleposestniki. To sti

oni dve stranki, ki ste hoteli sedeti na dveh stolah: ki ste hoteli biti popolnoma na zgoraj in zmerni na zgoraj. Glasovali ste marveč z večino proti predlogu Grossovemu.

Posledice temu so se že pojavile. Nemška ljudska stranka in krščansko-socialna (antisemitska zveza) sta že včeraj storila sklep, katerim naznanjata, da smatratata nemško vzajemnost razpuščeno!

Potem se je požurila še nemško napredna stranka z izjavo, da je po gori omenjenem sklepu nemške ljudske stranke konferenca načelnikov opozicijskim klubom postala — brezpotrebna.

Gemeinbürgerschaft je na kosih, a koliko se je zahtevalo ravno v imenu te nemške ukupnosti! V tem imenu se je zahtevala brezpogojna kakitulaacija države in vseh nenemških narodov! In razbila se je čez noč. To je dokaz, da so bili frivolni motivi, ki so jo držali skupaj. Koliko je n. pr. navskrižja v nazorih mej skupinami na desni, vendar se je ta kombinacija rešila iz vseh kriz in viharjev. Zakaj? Zato, ker jo vodi vsaj jedna velika vzvišena ideja — ideja pravice! Take etičke podlage ni imela nemška opozicija nikdar! Grofu Thunu pa se ponuja dragocena morala iz katastrofe nemške gemeinbürgerschaft. Ako nemška gospoda niti v negaciji, v opoziciji niso prestali skušnje, kamo-li da bi jo na pozitivnem delu?! Zaključek: večino v parlamentu je dobiti danes le na desni.

Ministerska in morda državna kriza.

Iz Francozke prihajajo usodne vesti. Ministerstvo Brisson je padlo kakor da je je veter popihal s pozorišča. Padlo je, ker mu je večina zbornice odtegnila zaupanje predbacivanjem, da ni znal varovati čast vojske. S tem je izrekla večina zornice, da ne soglašajo s politikom vlade v afəri Dreyfus. No, to bi ni bilo nikako zlo, saj so -- če kje drugje — tudi na Francozkem javni ministerskim krizam. Ali na Francozkem je javno življenje po večnih škandalih tako zastrupljeno in razmere v komori tako zazjedene, da je sploh težko misliti na konsolidacijo. V sedanji zbornici je sploh nemogoča vsaka večina, zmožna za delo. Ob takih razmerah ni nemogoče, da nastane iz ministerske še državna kriza. Poštevati je treba namreč tudi kipeči in šovinistični temperament naroda francozkega. To je notorično, da v vsem narodu živi ideja — maščevanja radi 1870—1871.

Le jedna iskra od pravega moža utegne razvneti plamen in Bog ve, da-li ne bi narod francozki jel iskati — v monarhiji zadoščenja tej ideji! Ne trdimo, da pride res tako, ali kdo more vedeti, kaj nam prinese jutrnji dan, ko nikdo ne ve, kakšni uplivi plovejo sedaj po oni instituciji, ki je najpopularnejša sedaj na Francozkem — v vojski in nje viših krogih?!

Preganjanje socialistov na Ogerskem.

Ogerska policija se poslužuje precej — recimo — nenavadnih sredstev proti strankam, ki so nepriljetne vladi in med temi je seveda v prvi vrsti stranka socialistov. Tako je zaplenila policija dne 25. t. m. največji delavski organizaciji na Ogerskem, društvu črkostavcev in ulivalcev črk, kakih 8000 gotovega denarja, pod pretvezo, da je bil denar nabran v strankine namene. Ta denar je imelo društvo v pokritje raznih stroškov, ki so mu bili nastali o zadnjem štrajku stavcev in za zaprte društvenike. Med to svoto je bila tudi naročnina za strokovni list »Tipographia«. Denar zapade seveda državi. In vendar je Ogerska »liberalna«, »konstitucionalna« in najmanjše — »farška« država. Morda pa vendar ni jedini klerikalizem vir vsemu zlu!

Domače vesti.

Občni zbor pol. društva „Edinost“ bode dne 13. prihodnjega meseca.

Imenovanje. Minister za trgovino je imenoval poštnega kontrolorja Antona Kratký višim poštnim kontrolorjem v Pulju.

Za železnico Trst-Poreč. Omenili smo že, da je vlada predložila parlamentu zakonski načrt, katerim se pooblašča ista, da sme zgraditi nekatere železnice druge vrste. Mej te spada tudi železnica Trst-Koper-Izola-Buje-Motovun-Višnjana-Poreč in eventualno Kanfanar, kjer bi se združila z državno železnico. Vlada jamči za to železnico v imenu države letni dohodek 233.800 gld., ali to jamstvo prevzema le pod pogojem, da tudi dežele in do-

tične interesovane občine pripomorejo za gradnjo z svoto 700.000 gld. To ogromno svoto bi morala vzeti nase ta siromašna pokrajina ter one občine, ob katerih bi tekla železnica. Gradnja naj bi se zvršila v 4 letih.

O glasovitem popravku dra. Krstiča, katerega smo v glavnem priobčili tudi mi, trdi dopisnik »Naše Sloge«, da je vse res, kar se je trdilo v prvem dopisu, da je torej Krstič v svojem popravku hotel pobiti — resnico! Temu v dokaz je rečeni dopisnik doposlal uredništvu prepis poročila sodnega sluga Strucela, ki naj bi bil izvel eksekucijo, katero je Krstič preprečil siloma. Le v jednom je bila pomota. To se je zgodilo 29. in ne 20. septembra, kakor je stalo v dopisu.

Romarji. Včeraj je dospelo v Trst s parnikom »Amphitrite« 507 romarjev, vračajočih se iz Palestine. Bili so dva meseca na potu. Romarji so iz Tirola.

V arzenalu v Pulju so prišli na sled veliki tatvini. Tatu so zasledili v nekem — Luchettiju. »Naša Sloge« piše o tem: »Žalostno je je, ali resnično, da največ tatvin, kolikor so jim še prišli na sled v arzenalu, zagrešajo Italijani, a vendar so poslednji vedno protežirani. Znano je, kako naši ljudje ne morejo priti naprej, pa naj so še tako sposobni, ako ne znajo nemški, dočim je tam mnogo Italijanov, ki ne znajo ni besedice nemške, a vendar zapovedujejo tam nad našimi delavci. Blagor onemu, ki je Italijan!

Omejitev trgovine z živino. Včerajšnji »Osservatore triestino« objavlja oglas namestništva od dne 21. oziroma 25. t. m., s katerim se omejuje promet živine z Ogersko, Slavonijo in Bosno in Heregovino.

Društvo »Jadranska vila« na Sušaku priredi dne 29. t. m. koncert v svojih prostorih. Začetek ob 8. uri zvečer.

Veliki ples. »Delavsko doporno društvo« javlja, da priredi svoj navadni »Veliki ples« dne 21. januarja 1899. v gledališču »Politema Rossetti«.

Učitelje koperskega okraja, kakor sploh vse ude učiteljskega društva tega okraja, opozarjam opetovano, da ne dobé posebnih vabil na zborovanje, ki bode dne 2. novembra v Trstu. Tudi vam priporočam, da se gotovo udeležite zborovanja vsi! Bog ne daj, da bi zaradi malobrižnosti naše ostalo število nesklepčno! Na posamičniku je ležeče, je-li se ima rešiti pereče vprašanje naše. Jaz imam ogromnega dela; pomagajte mi vsaj s tem, da se vsi — vsi, pravim — udeležite zborovanja, da ne bode vse delo, ves trud zastoj! Uvažujte to in storite vsak svojo dolžnost! V tem zmislu kličem vam: Na zdar! J. V.

Ustanovni shod društva »Naša straža« se bode vršil v Ljubljani dne 15. novembra zvečer ob 8. uri v »Katoliškem domu«. Ustanovni zbor voli glavni odbor in sicer po § 7. pravil 50 odbornikov: 10 s Kranjskega, 10 s Štajerskega, 10 Koroškega, 10 Primorskega in 10 izven teh dežel.

Svoji k svojim! Iz Repentabra nam pišejo: V dopisu cenjene »Edinosti« št. 186 sem objavil, da se je v tukajšnji občini meseca avgusta t. l. ustanovila mesnica; da je naš novodošli mesar poštenjak-narodnjak, a vendar da hodijo naši največi mesojedi po meso k tujcu, ki nima srca za naš narod. Obljubil sem, da navedem one, ki sleherni dan greše proti načelu medsebojnega podpiranja. Tega pa nočem storiti, saj oni mesojedi, ki hodijo po meso k tujcu, ne vedo, kaj delajo, če ravno v svoji zmoti menijo, da vse, kar so storili, je pravično in sveto, četudi se je zgodila krivica domačinu. Oni si štejejo v čast, ko kupujejo od tujca ter žele domačemu mesarju propada. Njim se torej zdi podpiranje tujca v posebno odliko. Oni so tudi ponosni na svoje katoličanstvo, zato više cenijo tujca nego domačina, nasprotnika bolj, nego prijatelja, Ah, kje sta domovinska ljubav in ponos?! Nečastno je za Slovence, če hodi kupovat od tujca, kakor hitro ima domačin-rojak na prodaj isto tako blago. Sramota je to, če se ne podpira domača obrt. Čemu nosite denar v tujo prodajalnico, ko domači mesar nas lahko streže ceneje in, če hočete, tudi z boljšim mesom?! Čemu tujcu množiti dobičke, a pritrgovati domačinu?! He, roko na srce! Ne provzročujte propada domačemu mesarju. Tujec vam prodaja meso po 52 nč. Toda pomislite, da-li bi bilo meso po tej ceni, ako ne bi bilo konkurence od strani domačina. Gotovo

bi morali plačevati dražje, kakor ste tudi res že plačevali v prošlosti.

Avete capito?!

Podholmski.

Umrljivost v Trstu. V tednu od 16. do 22. t. m. je umrlo v Trstu 94 oseb, 39 moških in 43 ženskih. Glavnim vzrokom smrti so bile bolezni v pljučih in sopnih organih. 2 sta bila samomorileca.

Nevarnega anarhista so prijeli menda včeraj policijski organi tržaški. Po Corsu se je sprehljal mlad mož kakih 30 let. Oblečen je bil dostojno. Naslonil se je bil ob kamenit steber pred lekarno Rovis. Tu sta se mu približali dvojica policijskih organov. Na vprašanje poslednjih, da-li je le tujec, spustil se je mož v beg proti lesnemu trgu in potem v ulico Nuova. Policijska organa za njim, toda nepoznanec je imel hitreje noge. Ker pa sta redarja klicala, naj ustavijo beguna, stopil je temu na pot po ulici sv. Lazarja nasproti došli redar. Tako so vjeli nepoznanca in ga odveli na policijsko ravnateljstvo in potem v ulico Tigor. Zaprti se zove Alfonso Reubustella in je — Italijan! Kaznovan je bil že mnogokrat tam doli v svojem lastnem kraljestvu. Pred kakimi 18 meseci se mu je posrečilo ubežati iz italijanskih zaporov in italijanske oblasti so zgubile sled za njim. Iste označajo tega človeka kakor nevarnega anarhista. V tem času se je ta človek mudil v Zadru in na Reki. V Trstu si je nadel ime Jakob d'Angeli. Isti je ključar ter je tudi delal tu kakih 14 dni. Pri njem so našli špičast žebelj dolg 25 centimetrov. Taka orodja seveda ne kažejo na posebno poštene namene.

Policijske vesti. 18-letna Angela G. iz Sezane je bila aretirana včeraj ob 5. uri popoldne v javnem vrtu radi tatvine in goljufije.

30-letnega natakara Humberta F. iz Castलगuglielmo v Italiji je aretiral včeraj ob 4 in pol uri pop. agent Titz, ker ga išče policija v Treviso radi raznih goljufij.

Koledar.

Danes v četrtek 28. oktobra: Simon in Juda, apostola.
Jutri v petek 29. oktobra: Narcis, škof; Hijancit, mučenec.
Solčni: Lunin:
Izhod ob 6. uri 51 min. | Izhod ob 3. uri 41 min.
Zahod " 4. " 36 " | Zahod " 5. " 39 "
Ta je 44. teden. Danes je 300. dan tega leta, imamo torej še 65 dni.

Različne vesti

Žrtev poklica. O smrti dra. Müllerja, ki je umrl minolo nedeljo zjutraj za kugo, smo že sporočili na kratko. Dr. Müller je umrl kakor žrtev svojega poklica za boleznijo, katero je bil šel sam znanstveno proučevati v daljno Indijo. Dr. Hermann Fran Müller se je rodil 25. oktobra 1866, na Dunaju. Njegov oče je bil uradnik v vseučilišni biblioteki. Gimnazijo in medicino je absolviral v Graecu, kjer je bil leta 1889. promoviran doktorjem. Istega leta je vstopil kakor asistent v občno bolnico na Dunaju. L. 1892. je postal asistentom za kliniško medicino pri tajnem svetovalcu Ziemssenu v Monakovem, a leta 1895. asistentom na prvi medicinski kliniki prof. Nothnagela. Dne 1. februarja 1897. se je dr. Müller ukreal v Trstu z avstrijsko ekspedicijo za proučevanje kuge v ladijo »Imperator« in je odpotoval v Indijo. Tam je ostal tri mesece, kjer je proučil več nego tisoč slučajev kuge. Vrnivši se v svojo domovino je napisal knjigo o svojem opazovanju kuge, ki izide kmalo tiskana. Dokler ga ni zapustila zavest, je bil dr. Müller zdravnik, ki je fanatično ljubil svojo vedo, in je sam na sebi opazoval razvitek bolezni ter si je vse zapisoval, dokler je bil v stanu in ga ni zapustila zavest. Tako je še, ko je že bil posvečen smrti, služil svoji znanosti, kateri je bil udan z vso svojo dušo in kateri je tudi zapadel kakor žrtva.

Dr. Müller se je okužil vsled svoje prevelike gorečnosti v izvrševanju dolžnosti. Ko je namreč postrežnik Barisch umrl in se je odstranilo njegovo truplo iz sobe, je dr. Müller sam desinficiral sobo in ni pustil, da bi mu bil pomagal o tem še kdo drugi. Poškropil je stene najprvo s karbolom in ločnino sublimata. Potem je praskal steno kakor kak zidar. O tem početju se je najbrže tudi inficiral.

Kmečki nemiri v Italiji. Iz Aleksandrije v Italiji nam brzojavljajo od dne 26. t. m.: Kmetje v vasi San Veltarino-Montferat so se uprli danes po noči javni sili in so napadli njene organe s kamenjem, da zabranijo poskuse proti trtni uši. Ko so karabinerji

videli, da je njihov stražmojster padel oblit krvjo in da je ranjen polkovnik, ki je slučajno šel mimo, so počeli streljati. Jeden kmet je bil ustreljen in več ranjenih. Oblasti so se podale na mesto z batalijonom vojakov.

Brzobjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Dunaj 28. Dne 6. novembra bode v Gradeu shod zaupnih mož nemško nacionalne stranke.

Dunaj 28. (Poročilo o kugi.) Postrežnica Pecha se nahaja v nezavesti. Njeni izmečki so sestavljeni iz neke belkaste snovi, pomešane z ru-dečkasto materijo. Noge ji postajajo mrzle.

Postrežnica Hocheher je spala izborna in se počuti prav dobro.

Vsi drugi internirani se počutijo dobro.

Dunaj 28. Župan dr. Lueger je na nekem shodu strasno napal ministerskega predsegnika, grofa Thuna, ker je poslednji baje naložil, naj policija strogo nadzoruje voditelje krščansko socialne stranke.

Dunaj 28. Grška dvojica prestolonasledniška je došla na Dunaj danes zjutraj.

Dunaj 28. Prine Starhenberg je pozval državnega poslanca Leckerja na dvoboj radi govora poslednjega o dogodkih v tovarni za orožje v Steyru, kateri tovarni je prine predsednikom. Lecher je baje odklonil dvoboj.

Praga 28. »Politik« prinaša vsebino odgovora, ki ga je dal ministerski predsednik grof Thun poročevalcu tega lista. Grof Thun je zatrdil, da je velika večina češkega kluba za parlamentarno komisijo, ki se sedaj pogaja z vlado. Ne-zaupneži da so v veliki manjšini.

Pariz 28. Listi menijo, da se posreči Dupu-u sestaviti ministerstvo.

Pariz 28. Glede afere Dreyfus sodijo politiški krogi, da kasacijsko sodišče ozirom na morebitne posledice ne izreče ni za revizijo ni za anuliranje procesa. To sodišče da izreče najbrže, da tu ni zločinstva izdaje ter da obsodba ne more trajati dalje.

Carigrad 28. Grško poslaništvo je izročilo včeraj porti noto proti temu, da turške pokrajinske oblasti zapirajo grške podanike, ki so bile kompromitovane za časa vojne. Ta aretovanja so v protislovju z mirovno pogodbo.

Najnoveja trgovinska vest.

New-York 26. oktobra (Izv. brzobjav.)

Pšenica za december 74, $\frac{3}{4}$, Koruza za december 38, $\frac{3}{4}$, Mast 525.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 28. Pšenica za marec 9-52 do 9-54. Pšenica za september — do — Rž za oktober — do — Koruza za maj 1899. 4-66 do 4-68. Koruza za oktober 1898. — do — Oves za Marz 5-94. Oves za oktober — do — Koruza: 5-50 do 5-65.

Pšenica: ponudbe slabe. Povpraševanja omejena — Prodaja 15000 met. stot. Vreme: lepo.

Hamburg 28. Santos good average za december 30-50 za marc 31—, za maj 31-25 za juli 31-50

Havre 28. Kava Santos good average za October 36-25 za februar 36-75 frankov za 50 klg.

Pri 4 letnih časih

Barriera vecchia št. 7

Prilika za praznike in novo leto. Velika zaloga zimskih ogrinjal (šjalov) v vseh barvah po gld. 3.60 in gld. 1-20 Zbirka frštanj v raznih risanjih od 20, 30 in 37 nvč. Možke srajce bele in barvane od 90 novč. naprej. Maje iz pliša za gospe po 65, 75 novč. in več samo v prodajalnici

Pri 4 letnih časih

Barriera vecchia št. 7

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST — Via Malcantone št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni batli konkurencee.

V Barkovljah

se prodaja

večerno izdanje „EDINOSTI“

v tobakarni gosp. Frana Ščuka („Narodni dom“.)

ZALOGA POHIŠTVA

tvrdke

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Via Riborgo 21 in Piazza Rosario 2 (šolsko poslopje).

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal, vsakovrstnih slik, žimnic in pogrinjaj. Na zahtevanje ilustrovan cenik zastoj in franko. Naročeno blago se stavlja na parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

TEODOR SLABANJA

srebrar

ulica Morelli 12 v GORICI ulica Morelli 12

priporoča prečastiti dnhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje **cerkvene posode in orodja. Staro blago** popravi, pozlati in posrebrji v ognju po najnižji ceni. Da si pa zamorejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to zgoraj omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijnanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijnanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

„SLOVENKA“

Glasilo

slovenskega ženstva.

Izhaja v Trstu

kakor priloga „Edinosti“ vsako drugo soboto.

Naročnina znaša: Za nenaročnike „Edinosti“ za vse leto 3 gld., za naročnike „Edinosti“ pa 2 gld. — Rokopisi naj se pošiljajo uredništvu „Slovenke“, naročnina pa upravništvu „Edinosti“, ulica Molin piccolo.

Dolžnost in ponos vsake rodoljubne Slovenke bodi, da je naročena na ta edini leposlovni list našega ženstva ter da ga priporoča o vsaki priliki svojim prijateljicam in znankam. — Slovenke! Delajte na to, da se ta vaš list vspne do zaželjene višine, da se razširi tako, da nijedna hiša ne bode pogrešala tega lista. Vsak vspeh „Slovenke“ bode jasen dokaz zavednosti in napredovanja slovenskega ženstva.

Carl Greinitz Neffen,

Na Corsu št. 33.

podružnica Trst.

Piazza della Legua 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo, traverze, zaklepe, železo za kovače in façon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitega železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopalni in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne, nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

„EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Izhaja v Trstu dvakrat na dan razuu nedelj in praznikov.

Zjutranje izdanje izhaja ob 7. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. O ponedeljkih in po praznikih izhaja prvo izdanje ob 9. uri popoldne. — Naročnina znaša: Obe izdanji gld. 21—; samo večerno izdanje gld. 12—, (poslednje zadostuje za naročnike popolnoma). Posamezne številke stanejo: Zjutranje izdanje 3 kr., večerno 4 kr

V Trstu se razprodaja „Edinost“ po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21. — Via Ghega št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquedotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelcu, v Škedaju pri gosp. Antonu Sancin (Drejač) in pri Sv. Ivanu pri gosp. Ani vdovi Gašpersič. — Izven Trsta prodaje se „Edinost“ v Gorici v tobakarni g. Josipa Schwarz v Šolski ulici.

Slovinci! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaških Slovencev, katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zajamčenih pravic.

Rojaki, uvažujte naše geslo: „V edinosti je moč!“